

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, judecător C. Valah
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători A. Pahopol, V. Negru, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova,

Judecători –

Nicolae Craiu, Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Eugenia Puiu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, prin care a fost respins apelul Eugeniei Puiu și menținută hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2017 de respingere a acțiunii, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Eugeniei Puiu către Ministerul Justiției și Procuraturii Generale cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei,

c o n s t a t ă :

La 06.02.2017, Puiu Eugenia a înaintat cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției și Procuratura Generală, prin care a solicitat încasarea sumei de 75000 de lei de la trezoreria de stat în beneficiul său cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei nr.783 IP Buiucani, mun. Chișinău în termen rezonabil.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 17.03.2016, în temeiul plângerii din 27.02.2016, organul de urmărire penală al IP Buiucani, mun. Chișinău a înregistrat în R-1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni al IP Buiucani, mun. Chișinău, cu nr.783, procesul penal privind acțiunile ilicite ale cet. Aprodu Grigore manifestate prin amenințarea cu aplicarea violenței cu cuvinte necenzurate, urmărirea și aplicarea violenței asupra victimei, precum și tentativa de a sustrage camera de luat vederi cu care victima efectuase filmări cu circa cinci minute înainte ca Aprodu Grigore să aplice violența asupra ei.

La 27.02.2016, filmând piața ilicită, chiar la începutul pieței din str. L. Deleanu, colț cu str. Alba Iulia, a filmat o unitate de transport, din care o persoană necunoscută vindea carne. Acesta persoană este autorul și complicele cet. Grigore Aprodu la activitatea ilicită de comercializare a produselor din carne de porc în

drum pe str. Alba Iulia 196/4 colț cu str. Liviu Deleanu. Cet. Aprodu Grigore procură capurile și picioarele de porc de la proprietarii autovehiculului CKX 166 în scopul comercializării ilicite a acestor produse în drum pe str. Alba Iulia 196/4. Camera de luat vederi era fixată stabil și ascunsă în poziția suspendată în care nu este posibil filmatul normal. Pentru a filma, camera de luat vederi trebuia sprijinită cu mâna de celălalt capăt.

Deplasându-se în continuare pe str. Alba Iulia 196/1,2,3,4,6, prin piața ilicită din drum, a filmat piața ilicită cu camera de luat vederi ascunsă după poala paltonului, unde l-a văzut și pe cet. Aprodu Grigore, care ca întotdeauna era la locul în care stă de trei ani. Vis-a-vis de buticul care comercializează carne de pasăre, acesta comercializa produse agricole și alcoolice. Ajungând în dreptul acestuia, cet. Grigore Aprodu a sesizat camera de luat vederi ascunsă după fular și a început a amenința verbal, că-i va trânti camera de luat vederi în cap (crezând, că ar fi fost un telefon mobil), exprimându-și intenția în forma cea mai brutală și vulgară posibilă cu cuvinte obscene.

La ora 16:04 și 35 sec., cet. Grigore Aprodu, deplasându-se deja în dreapta sa, a stat un timp scurt tăcut, ea neobservându-l, iar acesta văzând, că ea încercase să efectueze din nou un apel telefonic, a strecurat mâna sub poala paltonului apucând de camera de luat vederi, trăgând-o în scopul sustragerii acesteia, amenințând, că o va distruge, în același timp, atacând-o cu cuvinte injurioase obscene și amenințând-o cu aplicarea violenței, purcezând imediat să-și realizeze intenția. Ea apucând camera de luat vederi din mâinile cet. Grigore Aprodu, a încercat să o salveze întrucât se auzea trosnetul corpului camerei de luat vederi. În intervalul de timp, ora 16:04,35-16:04,47 sec., între dânsa și agresorul Grigore Aprodu s-a încins o adevărată luptă. Agresorul a apucat-o de mâini, ea deplasându-se sub forța acestuia aproape pe sus câțiva metri, aterizând pe asfalt, suferind dureri acute la membrele superioare, regiunea cervicală, la membrele inferioare. În timp ce agresorul aplica violența, ea a strigat cu voce tare: „Poliția! Poliția!” atrăgând atenția trecătorilor. Întrucât camera de luat vedere fusese fixată de palton, cet. Grigore Aprodu nu a reușit să-și realizeze intenția până la capăt, renunțând la agresiune, plecând înjurând-o public la fel de brutal ca și anterior, etalându-și acțiunile față de comercianții iliciți din apropiere.

În proba video menționată, se vede clar cum persoanele, care comercializau produse agricole și flori, din preajma vagonului-cazino au ridicat privirea spre victimă și agresor, urmărind acțiunile acestora. La fel, o persoană de gen feminin cu broboadă, cu o pungă în mâna stângă și o geantă pe umărul stâng s-a oprit urmărind acțiunile agresorului și ale victimei. Din depărtare, de după chioșcul de ziare se vede cum o persoană de gen feminin cu broboadă neagră și haină roșie, care anterior îl urmărise, se îndreaptă spre locul incidentului, apropiindu-se de femeia necunoscută intrând în discuție. Este evident, că agresorul Grigore Aprodu a tulburat grav ordinea publică prin limbajul obscen, adresat victimei pe durata mai mult de un minut, aplicând violența asupra victimei, astfel realizând integral latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. art. 287 alin. (1) din Codul penal.

Procuratura a emis ordonanța din 08.04.2016, procuror Liuba Conșina, pe

care a contestat-o la procurorul ierarhic superior, iar ulterior în temeiul art. 313 în Judecătoria Buiucani, judecătorul de instrucție Victor Rațoi, dosar nr.10- 342/16, nr.14-ij 10-6535-30052016, a respins plângerea prin încheierea din 23.06.2016.

Prin decizia Curții de Apel din 12.10.2016, dosar nr.21r-1012/16, încheierea Judecătoriei Buiucani din 23.06.2016 și ordonanțele procuraturii au fost declarate nule, fiind dispusă lichidarea lacunelor, întrucât faptei prejudiciabile i s-a dat o altă încadrare. În recurs a solicitat a fi dispusă reluarea procesului penal și adoptarea ordonanței de începere a urmăririi penale potrivit art.274 Cod de procedură penală, privind tragerea la răspundere penală a cet. Aprodu Grigore potrivit art.287 alin.(1) Cod penal, în vederea înlăturării încălcărilor drepturilor fundamentale invocate de partea vătămată Eugenia Puiu.

Până în prezent nu a fost începută urmărirea penală, procuratura tergiversând începerea urmăririi penale potrivit art.287 alin.(1) Cod penal împotriva cet. Grigore Aprodu și că nu a primit ordonanța din 18.01.2017, emisă de procurorul în Procuratura Chișinău sediul Buiucani, Victor Socol, deși, la 26.01.2017, a depus cererea nr.535 în acest sens. Astfel accesul la justiție fiindu-i îngrădit.

În consecință s-a admis cu bună știință încălcarea dreptului său la integritate fizică și psihică, siguranță ca persoană, garantate de art.24 și 25 din Constituție și Articolul 3 - Interzicerea torturii și tratamentului degradant, art.5 Convenției CEDO, precum și i-a fost îngrădit accesul la justiție potrivit art. 19 alin.(3) CPP, garantat de art.20 din Constituția RM și art.6 paragraful 1 CEDO, s-a comis imixiune în viața privată, violându-se art. 8 CEDO și a fost încălcat dreptul de proprietate, violându-se art. 46 din Constituție și art. 1 al Protocolului nr. 1 adițional la Convenția CEDO.

Făcând referire la art. 3 CEDO a menționat că ea își exercita dreptul la libertatea de exprimare garantat de art. 10 CEDO, iar aplicarea violenței asupra sa de cet. Aprodu Grigore nu are nici o justificare.

Consideră, că prin împiedicarea filmatului pieței ilicite i-a fost încălcat dreptul său la libera exprimare garantat de art. 32 din Constituție și art. 10 din Convenția CEDO, întrucât filma acțiunile cetățenilor care desfășurau activități ilicite de antreprenariat în drum pe str. Alba Iulia colț cu str. Liviu Deleanu. Cet. Aprodu Grigore a efectuat o acțiune publică de contracarare a acțiunilor de filmare a activităților ilicite și aducerea lor la cunoștința publicului larg prin publicare pe internet, iar prin tentativa de a se sustrage camera de luat vederi, prin deteriorarea camerei de luat vederi, cet. Aprodu Grigore a săvârșit o tentativă de a încălca dreptul ei de proprietate garantat de art. 46 din Constituție precum și de art. 1 al Protocolului nr. 1 adițional la Convenția CEDO, prin aceleași acțiuni a comis o imixiune în viața privată garantă de art. 8 CEDO.

În opinia reclamantei, este evidentă încălcarea dreptului la egalitate, dându-se prioritate violenței masculine, încălcându-se art.14. CEDO, precum și art. 1 al Protocolului nr.12 la Convenția CEDO, adoptat la Roma, 4.XI.2000, Articolul 1 „Interzicerea generală a discriminării”.

În întregime instanța de judecată, precum OUP și procuratura, i-au îngrădit accesul la justiție prin discriminare pe motiv de sex, vârstă, proveniență socială, avere, opinii politice, violând art. 6 paragraful 1 al Convenției CEDO, Articolul 6 -

dreptul la un proces echitabil.

Judecătoria sect. Buiucani a tergiversat judecarea cauzei contravenționale și ar fi rezonabil ca instanța să se autosesizeze privind strămutarea judecării cauzei în alt sediu al Judecătoriei Chișinău, potrivit art. 12 din Legea contenciosului administrativ.

Totodată, a mai invocat că, potrivit art. 3 din Legea nr.793 din 10.02.2000 și art. 18 din Codul de procedură civilă, cererea este depusă la sediul Buiucani al Judecătoriei Chișinău, la sediul organului persoanei juridice a Ministerului Justiției.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a Eugeniei Puiu către Ministerul Justiției și Procuratura Generală privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

La 30.10.2017, Eugenia Puiu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la judecarea cauzei a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Eugenia Puiu, ca fiind inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Dat fiind faptul că temeiurile declarării recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art.432, Completul reține că, reieșind din prevederile art.437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau acelor circumstanțe ale aplicării eronate ale normelor de drept material sau procedural, care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, criticile aduse de recurentă, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt ale pricinii, percepute din propriul punct de vedere al recurente, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art.432

din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă asupra reaprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de judecată.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

Se cere a fi precizat că, specific recursului declarat în condițiile secțiunii a 2-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, este că recursul nu provoacă o rejudecare a fondului pricinii. Rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Abordarea recurenteii în speță evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de judecată, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor instanței de apel, care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, caracter care nu poate fi evidențiat de cererea de recurs în cauză.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Eugenia Puiu.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova,

Judecători –

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean